

У World Cities Culture Report 2012 зазначено, що можливості культури та економічні успіхи держав є взаємопов'язаними, багата культура є джерелом економічного успіху. Це підтверджує досвід провідних країн світу. Окремі європейські країни від експорту культурного продукту отримують до 30% державного бюджету, у США культурна індустрія є третьою за прибутковістю. В Україні культурна дипломатія перебувала поза полем зору українського політичного керівництва, стратегія державної політики у цій сфері відсутня, економічна складова культурної дипломатії не дооцінена, через що держава несе як іміджеві втрати, так і прямі економічні збитки. Лише у березні 2015 р. Міністерство культури України розробило проект Концепції Українського Інституту Тараса Шевченка як центру реалізації культурної дипломатії.

Отже, культурна дипломатія повинна знайти своє місце у зовнішній політиці України як складова гуманітарної стратегії держави та вагомий чинник міжнародної економічної діяльності. Для цього слід: 1) розробити державну стратегію розвитку культурної дипломатії з урахуванням економічної складової проблеми; 2) організувати повноцінне науково-методичне, інституціональне, нормативно-правове, кадрове, інформаційне, фінансове, технічне забезпечення розвитку культурної дипломатії; 3) сприяти синергії зусиль держави, національного бізнесу, «креативного класу», діаспорних організацій та закордонного лобі у реалізації вказаної стратегії; 4) гармонізувати культурну дипломатію України зі стратегією культурної політики ЄС.

Ушенко П. А.
НТУ «ХП»

ФОРМУВАННЯ ІНЖЕНЕРНОЇ ПІДГОТКИ КАДРІВ ДЛЯ ГАЛУЗІ ОПАЛЕННЯ ТА ВЕНТИЛЯЦІЯ

Підготовка кадрів є невід'ємною складовою науково-технічного потенціалу країни. Тому при дослідженні розвитку галузі кондиціонеробудування, чинне місце займає висвітлення саме цього аспекту.

У 1930-х рр. у Харкові розгорнуто виготовлення теплотехнічного обладнання, зокрема котлів, вентиляторів, бойлерів і пластинчастих калориферів. Задля забезпечення успішного виробництва було вирішено проблему кваліфікованої підготовки спеціалістів для роботи у відповід-

ній галузі. Вже у 1933 р. у Харківському інженерно-будівельному інституті (ХІБІ, із 1995 р. Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури) існувало п'ять факультетів (будівельний, архітектурний, санітарно-технічний, геодезичний та вечірній). На спеціальностях «Водопостачання та каналізація» і «Опалення та вентиляція» санітарно-технічного факультету навчалися до 250 студентів. Одним із перших випускників 1934 – 1935 навчального року санітарно-технічного факультету став відомий спеціаліст у галузі опалення, вентиляції та кондиціонування повітря Б. Н. Сребницький. Навіть через півстоліття за збірником задач із кондиціонування повітря з розв'язанням і поясненнями цього автора в Україні продовжується навчання студентів теплотехнічного напрямку.

Перший штатний розклад та невеликий склад (всього шість викладачів) кафедри теплогазопостачання та вентиляції ХІБІ затверджено наказом № 97 Ради інституту від 11 жовтня 1944 р. Першим завідувачем став кандидат технічних наук, доцент Б. М. Лобаєв, який після захисту докторської дисертації в 1949 р. очолив кафедру теплогазопостачання та вентиляції в Київському інженерно-будівельному інституті.

Першими викладачами курсу «Вентиляція та кондиціонування повітря» в ХІБІ на початку 1960-х рр. були доценти І. А. Фрухт та А. М. Жуков. Уже тоді на кафедрі викладалися «Опалення, вентиляція та кондиціонування повітря», «Гідравлічні машини та холодильні установки», «Монтажні роботи», «Основи автоматизації» тощо.

Наступна таблиця 1 відображає кількісні процеси пропорційного збільшення чисельності випускників до професорсько-викладацького складу кафедри. Якщо в 1944 р. викладацький склад кафедри нараховував лише шість осіб, то за 20 років він збільшився більш ніж удвічі. Для довідки, сьогодні під керівництвом завідувача кафедри «Теплогазопостачання, вентиляція та використання енергетичних ресурсів» О. Ф. Редько на кафедрі працюють 40 співробітників, зокрема 7 професорів, 3 доктори наук та 17 доцентів.

Таблиця 1 – Динаміка чисельності випускників кафедри за роками (1963–1970 рр.)

Навчальний рік	1963–1964	1964–1965	1965–1966	1966–1967	1967–1968	1968–1969	1969–1970
Штат кафедри, осіб	15	17	19	21	23	23	29
Чисельність випускників, осіб	81	129	142	175	187	188	166

Отже, впродовж короткого терміну дефіцит фахівців, що працювали у галузі кондиціонеробудування, вирішено шляхом налагодження системи підготовки на кафедрі теплогазопостачання та вентиляції ХІБІ. Ця кафедра одна з небагатьох, що забезпечувала професійну підготовку інженерів відповідного профілю. Завдяки сформованій системі було вирішено проблему постійних робітничих кадрів для промисловості, підвищено продуктивність праці. Все це позитивно впливало на кількість і якість виготовленої продукції.

Хавина А. О., Ларин А. А.
НТУ «ХПИ»

ЗАПОРОЖЕЦ ЗАЗ-965 – МАЛЕНЬКИЙ АВТОМОБИЛЬ БОЛЬШОЙ СТРАНЫ

У этого автомобиля было много имен. От обидных «Запор» и «Горбатый» до ласковых «Кругленький» и «Чебурашка». Он был необычен буквально во всём: непривычно маленький, непривычно дешёвый, с непривычным «горбом» в корме, недра которой содержали тархтящий двигатель воздушного охлаждения. Запорожец – самый доступный автомобиль Советского Союза. Для многих семей в СССР именно неказистый Запорожец стал первым автомобилем. Он был предметом гордости и насмешек одновременно. «Полчаса позора и ты на работе» – это именно о нём.

История этого маленького автомобильчика началась в конце пятидесятых годов, когда стало понятно, что страна остро нуждается в машине особо малого класса. Ее разработку поручили Московскому заводу малолитражных автомобилей (МЗМА). Работа началась в конце 1956 года. Объективно говоря, ЗАЗ-965 был изначально моделью уже устарев-